

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 30 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Koristnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2, II., 30.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 250.

V Ljubljani, v četrtek 30. oktobra 1890.

Letnik XVIII.

Višja dekliška šola.

Govoril dr. Ivan Šušteršič na VI. shodu „Katoliškega političnega društva“.

(Dalje.)

Pred vsem trebalo bi poslopja. Res, da hoče gospod Gorup podariti bolnišnično poslopje v ta namen, a to poslopje moralo bi se za novi namen adaptirati, in to bi stalo gotovo toliko, kolikor je poslopje vredno, namreč 50.000—60.000 gld. Novo poslopje pa bi stalo več kot 100.000 gld. Dežela ali mesto morala bi tedaj vsekako za poslopje izdati najmanj 50.000—60.000 gld.

Vzdrževanje nameravanega zavoda stalo bi pa na leto najmanj 15.000 gld.

Plača ravnatelja znašala bi gotovo 1500 gld. na leto.

Treba bi bilo najmanj štirih profesorjev z letno plačo 1200 gld., skupaj 4800 gld.

To je skupaj na leto 6300 gld.!

K temu pride še plača kateheta in plača učiteljice za ženska ročna dela.

Prištevati moramo stanarino ravnatelja in za pozneje čase kvinkvenije, ter slednjič penzije umirovljenih učnih močij.

Smelo rečeno, da bodo plače učnega osebja znašale najmanj 10.000 gld. na leto.

Naj navedem, da te plače iznašajo na graškem ženskem liceji, ki je našim liberalcem uzor, nad 20.000 gld. na leto.

Razven troškov za učno osebje morajo se računati še nastopni: troški vzdrževanja poslopja, troški za učne pripomočke, troški internata, plača šolskega sluge itd.

Če vse to preudarimo, reči moramo, da je proračun 15.000 gld. na leto prej prenizko poštevan, nego previsoko.

Da, opravičeno smo trdili, da bi tak zavod čez trideset let ne stal več le

15.000 gld., marveč svojih 20.000 gld. na leto, ali pa še več! To so po 4% obresti od pol milijona goldinarjev. Nameravani novi zavod absorbiral bi tedaj glavnicu pol milijona goldinarjev! Vprašati se moramo pač, ali smo res tako bogati, da moremo izdati pol milijona goldinarjev za čisto nepotrebno stvar?

Vsakdo izmed nas, gospôda moja, vé, kako slabo je finančno stanje dežele in zlasti ljubljanskega mesta!

Koliko resničnim in perečim potrebam se od pomoči ne more z ozirom na žalostno stanje financ!

Najbolj pereče so dandanes narodno-gospodarske potrebe. V vseh slojih človeške družbe pojavlja se trudapolni boj za obstanek; v našem revnem ljudstvu še bolj nego drugod. Danes je glavna dolžnost javnih zastopov skrbeti za to, da se osigurajo prebivalstvu pogoji obstanka. Skrbeti je tedaj v prvi vrsti za narodno-gospodarske potrebe, in dokler tem perečim potrebam ni pomagano, toliko časa ne gre izdavat velikanske svote za manj potrebne ali čisto nepotrebne stvari! Mi Slovenci smo reven narod, in ravno sedaj je bêda prebivalstva večja, nego kdaj prej! Če že moramo izdati pol milijona, izdajmo ga za resnične, pereče potrebe, in nikdo ne bo ugovarjal.

Koliko bi se lahko z nekaj tisočaki odpomoglo žalostnemu položaju našega rokodelskega stanú! Koliko oralov barja bi se osušilo s potroškom pol milijona goldinarjev! Koliko bi bilo našim ubogim barjanom-trpinom pomagano, ko bi se zanje izdala vsako leto svota 20.000 gld.!

Pri takih žalostnih gospodarskih in finančnih razmerah, kakor so današnje, pa zavreči pol milijona goldinarjev za šolsko palačo, in to za zavod, kojega bi obiskovalo komaj dvajset deklic, gospôda moja, ali ni to v najboljšem slučaju nespametno?!

Ne rekel bi, ko bi ta zavod bil potreben, ko bi že višjega izobraževališča za slovenske deklice ne

imeli. Ali že prej sem pokazal, da že imamo višji slovenski dekliški zavod pri uršulinkah.

Slavni shod! Ravno v zadnje navedeni okolnosti — prehajam na tretjo točko svojega dokazovanja — pa tiči preporno-jabolko.

Liberalni gospodje, ki nameravajo ustanovitev novega zavoda, dobro vedó, kaj da hočejo. Oni nočejo, da bi se slovensko ženstvo vzgojevalo v samostanu; oni hočejo, da naj se vzgojuje v posvetnem zavodu. Ti gospodje nočejo, da bi se naše ženstvo vzgojevalo v verskem in narodnem duhu; oni hočejo, da bi se vzgojevalo v brezverskem in narodnem duhu, češ, da narodnost je poglavitna stvar, vse drugo, tudi vera, pa malenkost!

Komaj bi se otvoril novi zavod, že bi se pričel pravi pravcati lov na duše. Gospodje zasnovatelji skušali bi pridobiti kolikor možno veliko gojenk za svoj posvetni zavod. Jeli bi prigovarjati starišem, da naj nikar ne pošiljajo svojih hčérâ v uršulinski zavod, da tam se ne bodo zadosti omikale; v posvetnem zavodu pa da bodo deklice prejele toliko in tako izvrstnega poduka, in se bodo vzgojile v takem „par excellence“ narodnem duhu, da bodo pozneje postale — dovolite mi dandanes v nas navadni izraz — prave matere naroda!

Na ta način izpodkopavali, ali vsaj skušali bi izpodkovati komaj tvorjenemu izbornemu višjemu dekliškemu zavodu pri uršulinkah pogoje obstanka!

(Dalje sledi.)

Okrožnica Leona XIII. italijanskim škofom, duhovnikom in ljudstvu.

II.

Lahko bi ta ali oni opomnil, da se to ne godi samo v Italiji, temveč tudi pe drugih državah.

LISTEK.

Radinje.

Zgodovinska povest Jana Podhajského. — Poslov. V. Z.

XIII.

Na Radinjah so bili dobro pripravljene na Žižkov napad; pričakovali so, da njegove čete obiščejo tudi ta kraljevski grad in napno vse sile, da ga dobé v svojo oblast.

Ali Žižka je bival s svojo vojsko na drugi strani za Pilznom. Z Radinj so zagledali od daleč, kako se vijejo njegovi vozovi, podobni velikemu gadu, po sneženi planjavi; videli so ogenj okrog njegovega tabora; videli, kako goré vasi in samotni gradovi. Več poročil je dobil Hrdonj o Žižkovi vojski, ali niso bila zanesljiva.

V tem je prišla na Radinje vest, da se je Žižka nepričakovano obrnil k hotešovskemu samostanu. Ali grajski grof ni verjel tega.

„Ne vé, zakaj bi se Žižka mudil pri obleganju ženskega samostana, kateri se mu še ne udá hitro. Mislim, da je namenjen na grad gospôda iz Švamberka. Kakor so se mnoga poročila o Žižkovih činih skazala za neprava, temveč so bila le pripovedke, tako je gotovo tudi o tem, da se je Žižka obrnil proti hotešovskemu samostanu“, tešil je vitez

sestro Katarino in hčér Eliško, ki sta se bali za samostan.

„Tako jutri pošljem posle v to stran, da pogledajo, kje je Žižka, in vidite, da je bil vajin strah čisto nepotreben.“

Gospo Katarino in Eliško so nekoliko potolažile očetove besede; vendar jima je bilo nekako tesno pri srci. Sam vitez je bil nemiren, misleč si: Kaj, ko bi vendar nepričakovano Žižka obkolil Hotešove in ga začel oblegati.

Po noči je najedenkrat prebudil grajske stanovalece nenavaden krik na dvorišči. Grajski vitez je hitel ven in vprašal:

„Kaj je tu?“

„Gospod, glasnik nam naznanja s stolpa velik požar od strani Hotešov. Misli, da gori samostan sam.“

Vitez se je obrnil naglo v grad in šel na stolp; na stopnicah sta ga srečali Katarina in Eliška, ki sta tudi slišali besede oborožencev in vsi trije so stopali naglo v stolp.

Že se vidi k Hotešovam in vidi se dobro ogenj.

„Samostan ne gori“, rekel je vitez, „ker je samostan mnogo višje in bolj na desno. Gotovo gori kaka vás, morda Hotešovi pod samostanom. Morda je nastal požar po kaki nesreči, in Žižka je na čisto drugem kraji. Saj sem videl včeraj ogenj daleč od tod in ne zdi se mi verjetno, da bi pre-

hodil v jednom dnevu tako dolgo pot in bi mogel biti že danes pod Hotešovami. To bi bilo nemogoče še po leti, kaj še-le o takem času, ko je radi snega pot skoro nepristopna.“

To noč ni nikdo zaspal na gradu.

Zjutraj zgodaj je poslal Hrdonj nekoliko oborožencev k Hotešovam, da bi se prepričali, ali jim res preti nevarnost od Žižke. Bil je že večer, a posli se še niso vrnili. Vitez je stopil večkrat na stolp in gledal skrbno v daljino, ali bi ne opazil nikogar; zaradi gostih snežink se ni videlo niti na nekoliko korakov, niti na samostanski nasip.

„Ni čuda, da še niso tu“, rekel je sestri in hčeri pri kaminu v gorki sobi. „Gotovo so zašli pri tem strašnem vremenu.“

Nastalo je jutro, minol celi dan in že je temni mrak zagrnil vso pokrajino v svoj plašč. V tem so se začule na dvoru konjske podkve. Posli so se vrnili. Vsi otrpeli so, da ne morejo niti besede spraviti iz sebe; pokriti s snegom, iz katerega jedva gledajo njihove oči.

„Slednjič ste prišli!“ pozdravlja je graščak. „No, kake vesti prinašate?“

„Grozne, gospod!“ pravi jeden izmed njih s tresočim glasom. „Hotešovskega samostana ni več. Včeraj dopoldne so ga dobili in zažgali. Ni ostalo tam žive duše. Sežgali so menihe in nune.“

Mi odgovarjamo, ta prikazen potrjuje le našo izjavo o namenu in delovanju prostožidarjev v Italiji. Seveda oni zistem se uvaja in izvršuje povsodi, kjer razširja prostožidarstvo svoje brezbožne, nesrečne nauke in ker je močno razširjeno, se tudi ta protikrščanski zistem mnogo uporablja. Ta zistem se pa posebno uspešno uporablja v onih deželah, katere prostožidarstvo še pospešujejo. Žal, da je mej temi deželami tudi Italija. Sicer ni izdana Italija še-le v najnovejšem času vplivu tajnih zvez; toda nekaj časa sèm dobile so te tajne zveze popolno oblast in gospodarstvo v deželi ter jo tiranizujejo, kakor jim drago. V Italiji zavisi javni razvoj, kolikor se tiče to sv. vere, popolnoma od prostožidarskih želj; njih nakane pospešujejo višji državni dostojanstveniki sami. Proticerkvene postave in naredbe se predlagajo najpoprej na prostožidarskih shodih ter potem sklepajo v zbornicah in kar ima količkaj proticerkvenega na sebi, uvede in uporabi se takoj. Tako n. pr. zakon o pobožnih ustanovah in zapuščinah. Za ta zakon se je več let v tajnih zavezah delalo, da bi ž njim prizadejali sv. cerkvi nov udarec in jo ponižali. K temu se je pridružilo izvestno prostožidarsko podjetje za zgrajenje spomenika na čast zloglasnemu odpadniku Nolanskemu; prostožidarji so postavili spomenik z vladno pomočjo in pri tem niso pozabili povedati svetu, kakov namen ima spomenik: Namen je bil, sramotiti papeštvo. Pomen tega spomenika pa je, da naj stopi na mesto katoliške vere najbolj neomejena prostost mislij, načel in vesti. Pač dobro vemo, kaj pomenjajo take besede v ustih prostožidarjev.

Jasno je ko beli dan, da je naperjeno vse to proti sv. cerkvi. Tu vidimo, koliko se je že vresničilo in vémo, kaj še čaka izvršitve in lahko trdimo, da se bode prostožidarski program izvrševal, dokler bode Italije usoda v rokah prostožidarske ali prostožidarjem naklonjene vlade. Sedaj namerava prostožidarstvo predvsem odstraniti verski pouk v šolah in osnovati zavode, v katerih se bode odtegnil tudi ženski učeci se mladini vsak verski vpliv. Nadalje meni vestno izvrševati vse proti sv. cerkvi naperjene postave, vravnati imetje sv. cerkve s stališča, da je država pravi lastnik cerkvenega premoženja in državna oblastva njegovi upravitelji. Izključiti namerava nadalje vse katoliške življe iz javne uprave, iz pobožnih ustanov, bolnišnic, šol, iz vseh društev, iz vseh akademij, zadrug in družin. Pri tem pa ima priti v veljavo povsodi vpliv prostožidarjev. Tako se priprave vrše, da se odstrani papeštvo, tako bode Italija rešena svojega smrtnega sovražnika. Iz Rima, dosedajnega središča splošne teokracije naj se razglasi vsemu svetu magna carta človeške svobode To so avtentična pojasnila, želje, sklepi prostožidarjev in njihovih shodov.

Tak je brez pretiranja sedanjí položaj in veri preteča prihodnost v Italiji. Strašna bi bila zmeta, ko ne bi videli tega zla v pravi podobi. Marveč to zlo prav spoznati, se mu približati z evangeljsko previdnostjo in modrostjo, pokazati katolikom dolžnosti, katere imamo posebno mi, kot pastirji naše

Dva obupna krika sta bila odgovor na bojnikovo poročilo. Eliška in Katarina sta omedleli.

Gospod Hrdonj z Dubnjan je obledel kakor smrt, ali ni izpregovoril niti besedice.

To je bil grozen udarec za grajske prebivalce. Sestra, teta je umrla mučeniške smrti v plamenih.

Dobro, da je obiskal drugi dan grad duhovnik; graščak ni mogel potolažiti nesrečnih žen, ker je bilo njemu samemu tako hudo. O kako so pozdravljali duhovnika, kakor kakega angelja, ki jim prinaša tolažbo v največi žalosti.

Njegove mirne besede so vplivale na vse kakor balzam na tekočo rano. Veliko nesrečo so prenašali z voljno udanostjo. Duhovnikove besede so upokojile celó Eliško, ki je najbolj žalovala po izgubljeni ljubljeni teti, dobrih sestrah in vseh v samostanu. Solze so jo ozdravile.

Tako krasno svetišče v razvalinah in pepelu! Podrte so tiste sobe, stanovanja pobožnih gospá, podrta je celica tete Felicije in sobica zraven nje, kjer je živela deklica toliko let tiho, mirno, kakor pred rajskimi vrati!

Blaženi, ki ste že prestali težek, grozen vihar, ki divja sedaj po naši domovini. Gorjé nam, ki smo še ostali tukaj in gledamo naproti najstrašnejši bodočnosti.

Tako so si mislili na Radinjah. (Dalje sledí.)

nam izročene črede, to se pravi sodelovati po načrtih previdnosti ter izpolnjevati, kar terjati od nas modrost in skrb za duše vernikov. Kar se nas tiče, naklada nam naša apostolska dolžnost, zopet se vzdigniti proti vsemu, kar se je storilo v Italiji proti sv. veri, kar se dela in kar se še bode storilo. Kot branitelji in čuvaji cerkvenih pravic in papeštva odbijamo na nas naperjeno žaljenje, katero se godi cerkvi in papeštvu posebno v Rimu, katero nam vladanje katoliškega krščanstva vedno bolj obtežuje in naš položaj od dné do dné bolj sramoti. Zato potožimo to vsemu katoliškemu svetu. Sicer smo se odločili, da ne bodemo ničesar opustili, kar bode pospeševalo in pomagalo oživljati in ojačiti vero mej italijanskim prebivalstvom, kar nas bode branilo napadov naših sovragov. Zato Vas pozivljemo, velečastiti bratje, da vse storite in žrtvujete iz ljubezni do Vam izročeni duš z ozirom na preveliko nevarnost, katera nam preti.

Vsako sredstvo, katero nam je na razpolaganje, moramo uporabljati: beseda, dejanje, previdnost, vsi zakladi nadzemske pomoči, katere nam poklada sv. cerkev v roke, vse moramo uporabljati, da vzgajimo v katoliškem duhu nežno mladino, zatremo krive nauke, branimo katoliške resnice, ohranimo krščanski značaj v družinah.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. oktobra.

Notranje dežele.

Deželni zbori. V gorenje-avstrijskem zboru so sklenili poslanci resolucijo, v kateri izjavljajo svojo nado, da bo vlada skrbela, da Ogrska z nameravano vravnavo tarifnega zistema pri železnicah ne bo škodovala izvažanju gorenje-avstrijskega blaga ter da bo tudi ona znižala vožnino po železnicah, ako to stori Ogrska. — Tudi za male obrtnike je poskrbela konservativna večina deželnozborska, ker je sklenila resolucijo, naj vlada poskrbi, da bodo pri oskrbovanji živeža in blaga za vojake mogli svoj zaslužek dobivati tudi manj premožni kmetje in obrtniki. Deželni zbor je pritrdil znanim sklepom shoda strokovnjakov v Celovcu, ki so se izrekli za železnico Trst-Divača-Loka. — V graškem deželnem zboru je cesarski namestnik poudarjal, kako ogromno rastejo občinske doklade vzlasti po manjših občinah; treba bo to zadevo in nje vzroke natančno preiskavati. — V šlezjskem deželnem zboru so potrjene volitve peterih slovanskih poslancev, le z volitvijo poslanca Hrubija se še pečá upravni odsek. — Predlog nemško-liberalnega poslanca Mengerja, naj se posodi občini Krnovu, ki se vzlasti odlikuje z germanizovanjem, 30 tisoč goldinarjev, je bil odklonjen, ker so proti njem glasovali razen slovanskih poslancev tudi poslanci iz veleposestva. — Prošnjo trgovinske zbornice v Gorici, deželni zbor goriški naj zagovarja pri vladi prošnjo, naj se s posebno železnico združita Trst in Gorica z zapadnimi železnicami ter naj se opusti izvršitev železnice Divača-Loka, je deželni zbor kot nujno izročil posebnemu odseku.

Društvo „Pro patria“ je sicer razpuščeno, a ker je državno sodišče dooločilo, da je bil žaljen § 12 osnovnega državnega zakonika, ki dovoljuje snovati politična društva, ker je prepovedalo ces. namestništvo osnovanje novega društva „Lega nazionale“, pričakovati je, da se v tem novem društvu kmalu zopet zberó irredentovci ter nadaljujejo svoje protiaavstrijsko in protislovansko rovanje na Primorskem.

Znamenje časa je pač dogodek, o katerem nam javljajo poročila iz Lvova. Solsko oblastvo je namreč več učencev izključilo iz stanislavskega gimnazija zaradi ateističnega rovanja. Sodišče je iz Lvova poslalo v Stanislav svrtnika deželnega sodišča, da o tej zadevi preiskuje mej učitelji in učenci na ondodni gimnaziji. — Nam se tako postopanje oblastev zdi neumevno. Po eni strani potrjujejo učni načrt v šolah, ki razumnega dijaka vodi v brezverstvo, po drugi strani pa kaznujejo dijaka zato, česar ni sam kriv, česar je kriva vzgoja.

Pri volitvah v občinski svet mesta Prage zmagali so v tretjem razredu Mladočehi; tudi pri prejšnjih volitvah so v tretjem razredu zmagali Mladočehi, le Novo mesto je imelo tudi za tretji volilni razred staročeskega zastopnika; na mestu tega je izvoljen dr. Jul. Gregr. V prvem in drugem volilnem razredu se razmere niso spremenile. Praga torej ostane po svoji večini staročeska.

Vnanje države.

Italija. Iz Rima se poročá berlinski „Kreuzzeitung“: Vtis, katerega je napravila zadnja papeževa okrožnica, je splošno ugoden. Besede in opomini sv. očeta, govorjene sedaj vzlasti katoliškim duhovnikom in vernikom italijanske dežele, ne bodo brezuspešne. Liberalno časnikanstvo očita papeževi okrožnici, da ne omenja „nič novega“. In uprav to se ne more dovolj poudarjati, kar papež zmirom vsemu krščanstvu na srce polaga, da naj se bojuje

proti nejeveri in razkolnikom, kateri hočejo z vsemi mogočimi sredstvi trdovratno, trajno in javno zatreči in uničiti krščansko dostojanstvo. Sv. oče ne more dovolj opominjati vernikov, da naj se z družinimi močmi bojujejo proti nasprotnikom cerkve. Ko bi se zatrla vera, méni papež, izginila bi red in mir, katera tako pospešujeta srečo in blagostanje vsake države. In za Italijo bi bila izguba katoliške vere še tem večja nesreča; zakaj njena slava in moč je skoro neločljivo združena z vero. Kdor bi vero zatrl, uničil bi z enim mahljajem neizčrpni vir zakladov in neizmernega bogastva. Socijalisti, ki hočejo izpodkopati temelj, so jedna največjih nevarnostij sedanjega časa. Prav naravno je, da se sv. oče naposled dotakne tudi rimskega vprašanja in tudi to „ponavljanje“ je opravičeno. — Tako piše protestantski list.

Nemčija. Za nameravano potovanje nemškega državnega kancelarja Caprivija je sestavljen naslednji program: General Caprivi pride 4. dné novembra v Monakovo, odkoder se podá 6. dné istega meseca v Milan, kjer se bode sešel dan pozneje z italijanskim ministerskim predsednikom Crispijem. V Milanu ostane Caprivi do 9. ali 10. novembra ter nastopi od tu naravnost potovanje v Nemčijo nazaj. Kakor se poročá iz Rima, stanovala bodeta Caprivi in Crispi v Milanu v tamošnji kraljevi palači. Kralj Humbert namerava prirediti obed v gradu Monza na čast nemškemu državnemu kancelarju.

Švica. Zvezni svet je odklonil prizive tesinskega kantona proti ljudskemu glasovanju. Komisar Künzli poročá, da so bili dné 27. t. m. v Luganu veliki nemiri. Razgrajalci so napali celó bataljon vojakov, kateri so bili prišli na lice mesta mir delat. Več vojakov, in meščanov je ranjenih. Zvezni svet je bil primoran še jeden bataljon vojakov poslati v Tesin. Komisarju Künzliju pa je došla pravica, da sme obdržati vojaško posadko v Tesinu, dokler bode potreba. Tudi v Freiburg je poslala vlada stotnijo vojakov in oborožila mnogo kmetov, na kar so se tudi liberalci oborožili. Zaradi tega je imel zvezni svet dné 28. t. m. zopet sejo.

Belgija. Volitve, ki so se nedavno vršile v občinske svete, pojasnjujejo sedanjí položaj v Belgiji. Splošno so si katoliki ohranili svoje postojanke, ter so si v nekaterih valonskih okrajih pridobili novih. Važna mesta vendar, kakor: Bruselj, Antwerpen, Gent, Lüttich, Löwen, Naeman, Tournay, Mons, imajo še vedno liberalci v svoji oblasti, vzlasti ker so jih pri zadnjih volitvah podpirali po teh mestih socijalisti. Tudi pri ožjih volitvah imajo katoliki mnogo nade, da proderejo s svojimi kandidati. Vkljub temu vendar pišejo liberalni listi, da so vsled zadnjih volitev poraženi klerikalci; tako hudo vendar še ni; vendar bodo belgijski katoliki imeli dovolj posla, da zabranijo grozečo nevarnost liberalnega gospodstva.

Nizozemsko. Iz Hage se poročá listom 28. t. m.: V prvi seji zbornice je poročal minister Mackay o kraljevem stanju. Zdravniki so konstatovali, da kralj ne more več vladati. Pravosodni in naselbinski minister, katera sta osebno videla kralja, sta potrdila izjavo prvoimenovanega ministra. Ministerski svet zahteva, da dajo zvezne države pojasnilo, kakor ga zahteva državna ustava.

Izvirni dopisi.

Iz Srobotnika pri Vel. Laščah, 27. oktobra. Bivam v mali vasi, koder je večkrat pohajal v svoji mladosti naš nepozabni Fran Levstik, ki bi gotovo zaslužil, ko bi še živel, da bi ga vsaj tukajšnja občina izvolila za častnega občana zaradi njegovih zaslug za slovenski narod. Ali nobeni občini ni prišlo na misel, da bi počastila svojega zaslužnega rojaka. To sem nedavno premišljal, ko čujem, da je bil v Laščah že v drugič sklican občinski odbor z namenom, da bi nekega gospoda izvolili častnim občanom. Dobro, si mislim, naj se le počastijo zaslužni možje; kar smo zamudili pri drugih, v resnici zaslužnih možeh, nadomestimo zdaj, i jaz sem za to!

Lašče, slovenska vás s slovenskim županom in slovenskim odborom hočejo častiti moža povse nemškega duha, moža, ki z najhujšimi našimi nasprotniki deluje za nemški „šulterajn“. Slovenski občinski odbor naj bi tako izredno počastil možé, ki tolikanj nasprotstva kažejo razvitku domače, slovenske stvari? Kam smo pač prišli! Pa utegnil bi morda kdo ugovarjati, da ima nemški gospod okrajni glavar, sicer daleč od nas, kake posebne zasluge za našo občino. Vsaj meni znane niso nobene, toliko pa vé, da pošilja našim županom nemške dopise, katerih ne razumejo, in se ne potrudí še toliko, da bi uradnika poskrbel pri svojem uradu, ki bi popolnoma zmožen bil uradovati slovenski. — Zatorej gospóda velikolaška, ki hočeš počastiti na vsak način nemškega gospóda, počasti ga le po svojem! Mi kmetje do zdaj nimamo vzroka se navdušiti za to.

N. M., kmet.

Od primorsko-kranjske meje, 26. oktobra. (Židovsko sleparstvo. — Klic odbora društva „Sloge“ — prepotreben.) Pošteni časnik „Südsteirische Post“ pripoveduje v svojem 84. listu od 18. t. m., da sta bila v zapor dejana bankirja Biesz in Roter v Budimpešti, ker so naznanili posestniki srečk, katere so plačali v obrokih, da so vse vplačali, ali dotičnih srečk niso od njih dobili. Ti nesramni sleparji niso niti srečk imeli v svoji lastnini za prodajo. V blagajnici so našli le tri krajearje in zastavne listke.

Ali se more sleparstvo bolj očitno in nadalje tirati?

Tudi po Vipavskem je neki agent ponujal iste srečke na obroke lansko leto; pravil je, da je domá od Senožec (?), ter jih je mnogo vlovil na židovske limanice. Nekateri so že vplačali 14—20 gld., akoravno stanejo srečke ob enem plačane le 14—15 goldinarjev. Kdo vé, koliko tisoč lahkovernih ljudi so na ta zviti način osleparili, sebi pa nenasitljive žepe polnili in denar kam poskrili, da, ko pridejo iz berlina, — tako pravijo zaporu na Tolminskem, — svoje sleparsko početje kje drugod počnejo in se mastijo z denarjem prelahkovernih „goimov“ (kristijanov). Ti brezstidni sleparji so še nedavno pisali svojim na-obroke-plačevalcem, da naj se požurijo z vplačevanjem obrokov in da naj ali vse hkrati plačajo, ali pa po več obrokov ob enem, da pridejo tem hitreje v posest zadevnih srečk „italijanskega rudečega križa“.

Ako je pravičnost podlaga državam: „justitia regnorum fundamentum“, po izreku dobrotljivega cesarja Ferdinanda, potem naj se takšni sleparji ne le izgledno z dolgim zaporom kaznujejo, ampak naj se poišče tudi oni denar, ukraden revežem, da se jim povrne; sicer vse drugo nič ne pomaga!

Da bi laglje lahkoverno ljudstvo sleparili, so pošiljali svoja naznanila in vabila celó v srbskem jeziku in s cirilico pisanem!

Naj bi naše ljudstvo vaj ta skušnja zmodrila, da naj ne zaupa nobenim takšnim sleparskim agentom s srečkami na obroke; kajti to je očitno sleparstvo; in če bi jih tudi res imeli na prodaj, se morajo pa dvakrat dražje plačati, to je, namesto 14 gld. pa stanejo iste srečke 30 gld.

Ravno tako je neki agent tvrde „Tiho v Brnu“ slepil letos ljudi z oblačilnim blagom na obroke. Nekaterim teh lahkovernih ljudi je potem poslal od tamkej prav slabo blago, ali komaj polovico naročenega in s poštnim povzetjem plačanega, drugim pa ga niti ni poslal. In ko se je nekdo pri tvrdki pismeno pritožil in žugal s tožbo, ni niti odgovora na to dobil. „Svet je res premetan!“ Torej naj je to svarilo pred vsemi enakimi sleparji!

Da je prošnja „Sloge“ v 141. številu „Slovenca“ opravičena in naj bi našla tudi potreben odmev s evenkom med slovenskimi rodo- in detoljubi, naj onim, katerim ni še znana Gorica s polaščenim prebivalstvom, in kako polaščenje Slovencev v solnčni*) Gorici v kljub § 19. vedno napreduje, povém, kar sem ob času svojega šolanja skušal. Bil sem na hrani pri dveh gospodarjih. Prvi je bil krojač, domá iz Vrhpolja pri Vipavi, gospodinja pa je bila Idrijčanka; in ker je med prostim prebivalstvom (tudi zdaj še) večinoma furlanščina „diplomatični jezik“, se je govorilo v družini in z otroci le v tistem „blaženem“ jeziku, ki nima niti slovstva, kakor ga nima cigansščina; in ker so hodili otroci mojega slovenskega gospodarja v laške mestne šole, — ker slovenskih ni bilo in jih še zdaj ni, — ni tudi čudo, da se otroci takšnih nezavednih starišev popolnoma pollaščijo ter sovražijo slovenski jezik, katerega se niso učili niti v šoli, niti pri stariših.

Drugi moj gospodar-hranodajalec je bil iz tolminskih gorá domá, gospodinja pa iz slovenskih Brd, torej oba trda Slovenca. Žalibog, se Slovenec prehitro navadi furlanščine, tega večinoma občevalnega jezika v Gorici; in tako sta učila tudi moja dva hranodajalca svoje otroke le furlanščino govoriti, in ker so hodili še tudi v mestne laške šole, so postali Lah in le za silo lomijo zdaj goriško slovenščino.

Pa za danes, da ne bodem predolg, naj to poročilo in priporočilo „Sloginega“ vabila zadostuje!

*) Pa le Lahom in Lahonom milo solnce sije, — kakor tudi pešice Nemecev, — ki sedijo ob obilno obloženi in pogrnjeni mizi; Slovenci pa niti mrvic od tistih ne dobivajo, in tako stoji „slovenska para v mlaki ter jo poleg tega gladno še po glavi bijejo,“ — kakor bi dejal slavni pesnik Vodnik. Pisatelj.

Z Dobrne, 28. oktobra. (Črtice.) Povodom letošnje poroke v cesarjevi hiši se je, kakor je dopisovalec že o svojem času povedal, tukaj med ostalim omislila tudi tombola v prid ubožnej mladeži šolske. Za skupljeni znesek so oskrbeli obleko. Ta se je v učilnici v pričo nekaterih gostov in prijateljev šolskih med učence razdelila „po šoli“ dné 21. t. m. Ob času razdeljevanja je zvanaj začel naltavati sneg. In otroci, ki so bili bosí prišli v šolo, poskusili so obupati darovano obutev. Sklepoma je velečastiti gosp. dekan kot načelnik krajnošolskemu совету ovokrajnemu šolarje vzpodbujal k hvaležnosti, katero naj isti izkazujejo s tem, da za svoje dobrotnike molijo, da se marljivo učijo, da bodo zamogli postati vredni udje človeške družbe. Dostavil je, da nas današnja okoliščina spominja na slavno hišo vladarsko, na presvetlega cesarja, vsled tega je povabil mlade poslušalce, naj zapojejo avstrijsko himno. Zatem se je opravila molitev, in zapustili smo šolske prostore.

Proti večeru se je nebo zjasnilo, a sledeče jutro dobili smo občutljiv mraz. Živo srebro kazalo je — 8° C. Trta, sicer obrana, imela je še perje več ali manje zeleno, ali vsled zime počvrčalo je po vseh vinogradih. Tudi z drevja začelo je padati listje. Kostanjevje postalo je golo, ne tako ostala drevesa. Mraz stiskal je tudi sledeče tri dni; popustil je zjutraj 26. oktobra, da se je sporazgubil srez po strehah in odsojnih krajih. Včeraj predpoldne spustil se je dež, a ta se je zvečer ob osmej uri spremenil v sneg. Danes zjutraj je snežna odeja bila „na debelo“ za 15 cm. Sneži še nocoj, vendar do zdaj sneg ni višji, ker ga je deloma sproti pila zemlja.

Sneg je zaprl delo. Mnogo repe in korenja ostalo je po njivah. Tudi nastelje še ni bilo možno priskrbeti, ker je za to opravilo manjkalo časa, a listja je itak v kljub mrazu padlo razmeroma malo. Pač pa so trgateg po občini dovršili ravno ob pravem času. Govori se, da so vinogradniki po sosedstvu naprešali povsod manje od vlani, le po naših okolcah je nateklo več. Npr. nekdo je vlani dobil jednajst „veder“, letos pa trideset; drugi vlani pet in pol „polovnjakov“, sedaj sedem; tretji vlani štiri polovnjake, letos šest; četrti so ostali blize pri vplanskej meri; a da bi kateri gospodar dobil manje, kakor vlani, tega poročevalec teh vrstic do danes ni zvedel. Bodí omenjeno tudi to, da se je po goricah v smeru proti Celji poznal razloček med trto, kjer so škropili z galico, in med ono, koder so imenovano delo opustili. Peronospora je naš kraj našla še le vlani, a po sosedstvu je škodovala že prejšnja leta; in to bode menda razlog, zakaj da letos pri nas ni bilo opaziti rečene razlike. Vredno je dostaviti opombo, da so gledé vegetacije za nekoliko dni naši sosedje pred nami, in sicer oni ob vzhodnej, ob južnej in ob zahodnej strani. Vsled tega gotovo tudi trta svoje zelenilo izgublja hitreje, kakor v naši občini.

Ker je današnji sneg prirodo našel še nepripravljeno za zimsko spanje, vidijo se že sedaj slabi nasledki. Bujna svrž sljive na vrtu tik okna poročevalčevega visi odkrhnjena raz golo steblo. Da se je v obče skoz noč pod nepričakovano težo ne malo drevja poškodovalo, pač ni treba praviti. Podobno je bilo leta 1880 (ali 1881?), ko je začetek jeseni imel krasne dneve, kakor letos; po prazniku sv. Terezije začelo je deževati in dné 18. oktobra je zapadel sneg ter lomil rastline in pokril še z grozdem obloženo trto.

Dnevne novice.

(Dnevni red) VI. seje deželnega zbora kranjskega v Ljubljani dné 31. oktobra 1890. leta ob 10. uri dopoldne. 1. Branje zapisnika V. deželnozbornske seje dné 28. oktobra 1890. 2. Naznanilo deželnozbornskega predsedstva. 3. Poročilo deželnega odbora o popravilu ceste med Verčičem in Črnomljem, in o prošnji metliškega cestnega odbora za preložitve strme semiške okrajne ceste ter nje uvrstitve do Črnomlja med deželne ceste. 4. Poročilo deželnega odbora o prošnji občine Ustija zaradi razdelitve njenih v zemljiški knjigi katastralne občine sv. Križ, sodnega okraja Ajdovščina, pod vložno št. 618 nahajajočih se pašnih parcel 781/1 in 1070/3 med občine. 5. Poročilo finančnega odseka o proračunu normalno-šolskega zaklada za leto 1891. 6. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji okrajnocestnega odbora v Postojini za uvrstitve okrajne ceste iz St. Petra čez Trnovo med deželne ceste. 7. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji okrajno-cestnega odbora v Il. Bistrici za uvrstitve čez Globovnik držeče okrajne ceste med deželne

ceste. 8. Ustno poročilo upravnega odseka o letnem poročilu deželnega odbora: § 5. „Občinske reči“. 9. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občine Goričavas za ločitev od občine Ribnica. 10. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občine Jesenice in drugih občin za preložitve okrajnega sodišča in davčnega urada iz Kranjsko gore na Jesenice. 11. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu muzejskega zaklada za leto 1889. in o proračunu za leto 1891. 12. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji županstva na Planini pri Vipavi gledé podpore za napravo glavne poti na Planino. 13. Ustno poročilo finančnega odseka o podporah za zgradbe ljudskih šol in o prošnjah krajnega šolskega sveta v Hinah gledé podpore za popravilo šolskega poslopja, krajnega šolskega sveta v Tržiši za podporo za šolsko zgradbo in občine Ustija za odpis posojila 223 gld. 48 kr. za zgradbo šole. 14. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Nomencev v Bohinji za podporo v namen vravnave Save. 15. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji občin Adlešiče in Tribuče za podporo, da se preiskujejo nekateri studenci in dobi pitna voda. 16. Ustno poročilo odseka za letno poročilo o letnem poročilu: § 1. „Rešitev v najvišje potrjenje predloženih zakonskih načrtov in sklepov;“ § 2. „Davki.“

(V deželnem zboru isterskem) udomačili so se čudni običaji, kakor poroča „Edinost“. Ko govoré slovenski poslanci, roga se, kiha in kašlja glasoviti mob na galeriji, da bi človek moral misliti, da je v kaki beznici, ne pa v deželnem zboru. Če se pa kdo slovenskih poslancev slučajno ozre na galerijo, zapači se mu ves ta cvet italijanske kulture ter s prsti kaže „rožičke“. — In predsednik, imenitni g. Campitelli? Revež pa res ne more pomagati, kajti on ne vodi zbora, ampak galerija njega; v tem deželnem zboru je dospela anarhija do vrhunca.

(„Tržaškemu podpornemu in bralnemu društvu“) je potrdilo c. kr. namestništvo pravila, vsled katerih je postalo društvo enakopravno okrajnim blagajnicam.

(Trgovinska in obrtna zbornica za Kranjsko) je zborovala dné 28. t. m. v mestni dvorani ljubljanski. Rešil se je pred vsem — kakor poročajo „Novice“ — 10 točk obsegajoči dnevni red, mej katerim proračun zborničen za leto 1891., dalje priporočila se je privolitev semnje v St. Petru in v Osilnici, poročilo o maksimalni tarifi za govejo meso v Idriji, o prireditvi dopolnilnih volitev za trgovinsko zbornico, ker več mandatov poteče koncem tega leta, in konečno predlagali so se censorji za tukajšnje podružnico avstro-ogrske banke. Po končanem dnevnem redu poročala sta o svojem delovanju zborniška deželna poslanca dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški in Anton Klein. Prvi omenjal je glavnih nalog, ki v letošnjem zasedanju čakajo deželni zbor, zgradba bolnišnice, vojašnice, naprava višje deklishe šole, dolenjska železnica itd. Drugi poslanec pridružil se je v obče nazorom dr. Bleiweis-ovim, omenjal dalje svojega dosedanjega postopanja ter sklepal s prošnjo, naj gg. volilec, ako imajo posebne želje, te izrečejo poslancema. Oglasi se dalje svetnik Hren, ter priporoča poslancema, da delujeta na to, da se cesta čez Wagensperg preloži popolnoma. Dalje govori svetnik Baumgarten ter priporoča, da naj bi se povodom premeščenja deželne bolnišnice v stare prostore preložila obrtna šola ter naj se v ta namen pošlje deputacija zbornice k g. poslancu Gorupu, dalje svari g. Baumgarten pred troški za osuševanje ljubljanskega močvirja, ker bi bili baje brezvspešni. Na to predlaga g. podpredsednik svetnik Perdan, da se gg. poslancema izreče zahvala za zastopanje, pa zaupnica zbornice, kar se soglasno sprejme. Pred glasovanjem o predlogih Baumgarten-ovih poprime besedo še zborniški predsednik dr. Poklukar ter pravi, da se pač ne bode priporočalo zborniško deputacijo pošiljati k g. Gorupu, ker ta dosledno odklanja vtikanje v rešitev vprašanj, katera je govornik sprožil, temveč samo zahteva za 120.000 goldinarjev staro bolnišnico z vrtom, nasproti pa prepušča deželi ali mestu staro bolniško poslopje proti temu, da dotičnik ustanovi slovensko višjo deklishe šolo. Gledé osuševanja močvirja omenja zborniški predsednik, je gosp. govornik pač žal v nasprotju skoraj z vsemi prebivalci dežele, z deželnim zborom, močvirskim odborom, z vsemi oblastvi in z izvedenci, ker dandanes se že težko najde človek, ki bi dvomil na koristnosti in vspehu tega velikega gospodarskega vprašanja, samo da se je treba z njim baviti malo bolj temeljito. Razlika višine mej Ljubljano in Vrhniko je sicer mala, toda velika je že mej Ljubljano

in Selom, še večja doli do Zaloga. Predsednik izreče nado, da se boče tako izgleden gospodar, kot je predgovornik, bolj pobrigal za močvirsko vprašanje ter po vsi moči pripomogel k njega povoljni rešitvi.

(Novi odvetnik v Celju.) Dr. Fridr. Babnik, do sedaj odvetnik na Dunaju, preselil se je v Celje ter je odprl svojo odvetniško pisarno dne 15. t. m. Novi odvetnik je rojak Ljutomerčan ter je Spodnje Štajerce večkrat tudi na Dunaju zastopal pri državnem sodišču.

(Knezoškofjska duh. svetnika) je imenoval mil. g. knezoškof lavantinski dr. Fr. Feuš-a, semeniškega profesorja v Mariboru in g. Fr. Dovnik-a, dekana in župnika v Gorenjem Gradu. — Jutri dne 31. t. m. bo slovesno blagoslovljena krasno prenovljena kapelica na mestnem pokopališču v Mariboru. — Prihodnjo nedeljo bo mil. knezoškof dr. Napotnik izročil trem kandidatinjam redovno obleko III. reda sv. Frančiška.

(Obletnico škofovanja) je mil. gosp. dr. Napotnik slavil dne 27. oktobra. Sedaj že zvečneli knezonadškof dr. Eder ga je imenoval za knezoškofa mariborskega vlani dne 8. oktobra. Obletnico imenovanja slavil je letos v gradu Sekava pri Lipnici v družbi knezonadškofa dr. Hallerja in knezoškofov dr. Misije in dr. Zwergerja. Dne 27. oktobra 1889 vršilo se je posvečevanje v Solnogradu. Dne 20. septembra letos je knezoškof lavantski dopolnil 40. leto svojega življenja; dne 25. julija je preteklo petnajst let, ko je postal duhovnik; a dne 19. novembra bo minolo jednajst let, odkar je v Beču postal doktor bogoslovja.

(O pošiljanji denarja.) Z Dobruge se nam piše: Po letu je dospelo semkaj med priporočenimi pismi nekoliko istih tudi obloženih z denarjem, ne da bi ta zadeva bila naznačena na zavitku. Naša pošta nič hudega ne sluteč je vsako poslatev izročila adresatu. Pozneje se je zvedelo, da so nekateri adresati dobili prerezane, oziroma zalepljene kuverte, pismo bilo je brez denarja. Interesenti so stvar naznanili na dotičnem mestu. Prenagljeno so v svoji pritožbi trdili celo, da so se pisma zamogla odpirati „gotovo“ samo na Dobruki. Toda preiskava je obelodanila, da je poštni uradnik ovokrajni popolnoma nedolžen. Liste je nekdo odpiral in vsebino izvzemal na potu, kjer je pošiljatev morala „preočevati.“ Dotično osebo so spravili pod ključ. — Nauk: Kdor pošilja denar, ne zatajaj tega na pošti nikdar! Pošiljaj peneze potom nakaznice ali pa, če imaš knjigo-čerkovnico, skoz poštno hranilnico, in ako že ravno hočeš poslati v pismu, nikar ne zamudi tega naznačiti, kakor to zahteva postavno določilo. Tako boš pred sitnobo varen ti in pa tudi poštne osebje.

(Nesreča.) Iz Kamnika se poroča: Dne 24. t. m. je šla posestnica Neža Jazbec iz Dupelj k svoji sestri, da bi jej pomerila obleko. Doma je pustila štiri otroke. Najstarejši izmed njih se je igral z žveplenkami ter zažgal postelj, v kateri sta ležala en bratec in ena sestra. Starejša otoka sta se rešila, mlajša pa sta se zadušila. Ker je bilo vse dobro zaprto, ni napravil ogenj pohištva posebne škode. Mati se je povrnila čez eno uro in je našla nesrečna otoka mrtva na ožgani postelji.

(Glavni dobitek) dunajskih razstavnih sreček znaša 50.000 gld. Opozorjamo p. n. občinstvo, da boče zadnje izžrebanje danes zvečer ob 8. uri.

Raznoterosti.

— Hripa v Berlinu. Od začetka septembra meseca se zopet pojavlja hripa v Berlinu; razširjena pa ni tako in ne tako huda, kskor preteklo zimo; vendar zahteva tu pa tam kako žrtev izmed berolinskih prebivalcev.

— Knez Bismarck se ni vdeležil Moltkejeve slavnosti v Berlinu. Nemški listi ne vedo nič gotovega, ali je bil povabljen ali ne, dočim trdijo francoski časnikarji, da je bil sicer povabljen, toda povabilo je odklonil.

Telegrami.

Dunaj, 29. oktobra. Iz Peterburga se poroča „Pol. Corr.“, da se boče veliki knez, carjevič ruski pomudil nekoliko tudi na Dunaji, ko pojde v Trst, kjer boče nastopil daljše svoje potovanje, toda njegovo bivanje na Dunaji ne boče imelo bajč nikakega politiškega značaja. Iz Trsta se odpelje carjevič v Atene, kjer boče ostal več dnij pri grškem dvoru. Od tu pa odpotuje v Egipt.

Dunaj, 30. oktobra. Cesar je sprejel polkovnika grofa Hartenaua v avdijenci.

Praga, 29. oktobra. Pri denašnjih volitvah v mestni zastop so zmagali Mladočehi v tretjem volilnem zboru v Novem mestu, kjer je propal dosedanji zastopnik proti dr. Juliju Grégru. V tretjem volilnem zboru so sploh, kakor do zdaj, prodrli Mladočehi. V drugih volilnih zborih se ni nič izpremenilo.

Praga, 30. oktobra. Rihard Clam Martinic je izročil deželnemu maršalu pismo, v katerem ga prosi, da naj mu iz zdravstvenih ozirov izposluje od deželnega zbora izstop iz spravne komisije. Pismo izraža nado, da bo Clam-Martinicu s tem mogoče o svojem času sodelovati v deželnem zboru, da se dogotovijo pravni predlogi, za katere boče deloval po svojem najboljšem prepričanji z vsemi svojimi močmi.

Beli Grad, 29. oktobra. Kralj Milan je danes odpotoval. Na kolodvor so ga spremili ministri in regentje. Najprvo se poda kralj na posestvo grofa Brayja v Königstädt.

Javna zahvala.
Blagorodni gosp. Kazimir Bratkovič, c. kr. notar v Trebnjem je blagovolil darovati trebanjskeje četvorazrednej ljudskeje soli prekrasno podobo „Val Vodnika“ v vrednosti do 15 gld. Za ta velikodušni dar zahvaljujeta se najljubnejše blagemu dobrotniku **Alojziju Jerše**, boljski vojdu, **Ignacij Klemenčič**, predsednik krajnega sol. sveta. Trebnje, dne 24. oktobra 1890.

Potsdam, 29. oktobra. Belgijski kralj je obiskal danes dopoldne mauzolej cesarja Friderika in je položil na krsto velik lavorjev venec s trakovi v belgijskih barvah. Potem je kralj več dostojanstvenikov obiskal in se podal na sprehod v Babelsberg.

Haga, 29. oktobra. Polnoštevilni shod obeh zbornic je sklenil s 109 proti 5 glasovom, da kralj vsled boleznj ni več sposoben za vlado.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v m.m.
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		737.1	1.2	sl. svzh.	oblačno	
29. 2. u. pop.		735.2	3.8	brezv.	"	0.00
9. u. zveč.		738.1	1.2	"	"	
Srednja temperatura 21°, za 7.5° pod normalom						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)
30. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	gld.	75	kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16%	88	"	85	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107	"	10	"
Papirna renta, davka prosta	100	"	90	"
Akeije avstr.-ogerske banke	982	"	—	"
Kreditne akeije	306	"	75	"
London	114	"	75	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	09	"
Cesarski cekini	5	"	46	"
Nemške marke	56	"	40	"

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Visokočastiti duhovščini

priporočam se vljudno podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kineškega srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot

monstrane, kelihov, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reči popravim, ter jih v ognju polatim in posrebrim. Na blagovoljna vprašanja rado-voljno odgovarjam. (52-44)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Zahvala.

Dragim prijateljem in znancem, ki so se tako mnogo-brojno vdeležili pogreba našega nepozabnega, dragega očeta, oziroma tasta, gospoda

HENRIK-a NIČMAN-a

dalje darovateljem krasnih vencev izrekava najiskrenejšo zahvalo.

Dr. Roman Jacobi,
Marija Jacobi roj. Ničman.

V Ljubljani, dne 29. oktobra 1890.

(1)

Žrebanje danes
zvečer ob 8. uri!

Dunajske razstavne srečke à 1 gl.

Glavni dobitek

50.000

gld. vrednosti.

11 srečk 10 gld.

2291 dobitkov.

6 srečk 5 gl. 50 kr.

Srečke po 1 gld. pri C. C. MAYER-ji v Ljubljani.

(30)